

tydning, at en Klassefordeling som den, her er foreslaaet, ikke kan blive staende, man maa noget nærmere komme til en og samme Begyndelseslønning, og det har ogsaa været den oprindelige Tanke i de Forslag, man har behandlet i 1860—61, at man netop skulde have en ensartet Lønning med Alderstillaag. Jeg ser imidlertid meget godt af den Betænkning, der foreligger om Forslag til Lov om Menighedernes Deltagelse i Valget af deres Præster, at man ikke har det allerbedste Die til den Delagtighed, som Menighederne skulde have paa Valget af deres Præster. Det hedder endogaa deri, at flere Medlemmer af dette Udvalg, som tidligere have været for, at Menighederne skulde have Indflydelse paa Valget af deres Præster, nu ere blevne omstente eller i det Mindste ere bleven betænkkelige ved at se den vøgende Forvirring fremstaa i Menighederne. Hvad det er for en vøgende Forvirring, tales der ikke om, jeg har ikke set nogen vøgende Forvirring. Skulde den muligvis være fremkommen derved, at Kaldene ofte maa henstaa ubesatte alt for længe. Er det det, der er den vøgende Forvirring, at der nu er bleven Liv, hvor der før var Død, det kunne de Herrer dog ikke mene. Naar jeg ser hen til den, jeg vil ikke sige reaktionære Maade, men den noget tilbagegaaende Maade, hvorpaa Menighedernes Deltagelse i Valget af deres Præster omtales, da bliver jeg bange for, at man kommer til at vente et Par Dage inden Menighederne faae Delagtighed i Valget af deres Præster, i alt Fald hvis dette Lovforslag gaar forud. Jeg holder mest af at de følges ad. Jeg skal give den ærede Minister det Vidnesbyrd — jeg har sagt det før — at han er meget klar og konsekvent, og at den Indflydelse, han i sit Lovforslag vil vinde Menigheden, og det, han har foreslaaet her, passer meget godt sammen, det er støbt efter samme Form. Men ogsaa vi ønske at faae Noget støbt sammen, og derfor haaber jeg, at disse to Lovforslag ville komme til at dele Skjæbne. Jeg glemte, da jeg før omtalte de kirkelige Formaal at omtale Valgmenighederne. Jeg mener, at, naar man indrømmer, at Valgmenighederne høre med til Folketjens, vil man heller ikke i Længden kunne undslaa sig for at give dem Understøttelse, men hvad er der til disse? Jeg ser ikke, at der er Noget. Der kunde naturligvis være Spørgsmaal om en Omordning af Lovforslaget ogsaa i en Retning, som tidligere har været fremdraget her, nemlig at en Del af Præstefaldenes Lønninger blev gjort Løs og flydende, i Forhold til, hvad den vedkommende Præst har af Menighed. Men det nærværende Lovforslag er saa langt borte fra en saadan Tanke som vel mulig, det holder paa, at Alt skal være stagneret, bestemt og afsmalkt. Man skal kunne regne det hele ud og vide nøjagtigt, hvorledes Alt skal gaa til. Jeg skal nu nævne et Exempel paa, hvorledes den ærede Minister har taget, hvad han

syntes om af tidligere Lovforslag, som have været vedtagne her i Thinget, og derimod ladet det Andet ligge eller gjort det om, og da først anføre, hvad der er gjort med de 100,000 Kr., der skulde gives Præsterne som personligt Tillæg. Det var denne Forsamlings Mening, at de skulde uddeles ved Bevillingsmagten paa Finansloven; den ærede Minister finder, at disse 100,000 Kr. kunne være noget meget Fortræffeligt, men vel at mærke faaledes, at de gives af hans Haand, og derfor sætter han ind i Lovforslaget, at han kan, jeg vil ikke sige, præmiere, men give de Præster, som han fandt værdige, dette Tillæg. Som et andet Exempel skal jeg nævne, at, hvor Folkethinget har indsat, at Præsterne skulde have 1,000 Kr. tilovers, har Ministeren sat det op til 2,000 Kr., og hvor Folkethinget har ment, at Præsterne i Sygdomstilfælde skulde have 400 Kr., har han i Lovforslaget givet 500 Kr., kort sagt, der er Begunstigelser paa ethvert Omraade, hvor der overhovedet var Noget at gjøre for Præsterne. Jeg skal nu med et Par Ord omtale Præstegaardsjordene. Jeg holder for, at i en Tid, hvor alle raabe paa, at der maa gjøres Noget for Arbejderne og den usormuende Del af Befolkningen, og hvor vi ogsaa paa mange Punkter ere begyndte at gjøre Noget, vilde det være i høj Grad af Interesse, at de 4,000 Lønnder Hartkorn, som der er i disse Jorder, sælges udstykkede i Parceller paa omtrent en halv Lønnde Hartkorn. Derved vilde omtrent 8,000 Familier kunne komme til at leve nogenlunde godt og lykkelig, naar de erholdt disse Parceller mod en lempelig Afbetaling og en lempelig Forrentning, men dette mærker man naturligvis ikke noget til i Lovforslaget. Betragter jeg saaledes Lovforslaget i sin Helhed overfor Kirken, overfor den levende Menighed og overfor Samfundet, tror jeg, at hverken Samfundet eller Menighederne just kunde være synderlig glade ved det, hvis det vedtages, som det nu foreligger. Derimod føler jeg mig ganske vist overtydet om, at de 900 Præster kunne være særdeles tilfredse dermed. At dette kan have nogen Betydning for Menighederne, vil jeg ikke benegte, men det er saa langt fra at være Alt, at det er det Mindste; det er kun, hvor Præsternes og Menighedernes Interesser falde sammen, at Præsternes Tilfredshed har Noget at betyde. Ser jeg altsaa hen til Samfundet, vindes der Intet ved Lovforslaget, der tabes inaxere Noget derved, idet Udgifterne vistnok ville blive større, thi det kan dog ganske sikkert ikke gaa saaledes, som den ærede Minister har sagt i det andet Thing, at, hvis Pengene ikke flaa til, maa Udgifterne indskrænkes; hvad der er bestemt i Loven, maa dog udredes, og Pengene skulle altsaa præsteres. Der er altsaa ikke Noget at vinde derved. Udgifterne til, at der kunde komme en ordentlig Tiendeafløsningslov, ere paa ingen Maade blevne bedre ved dette Lovforslag, det lægger tværtimod Hindringer i Veien derfor